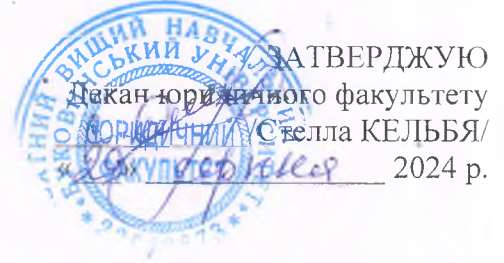

Приватний вищий навчальний заклад
«Буковинський університет»
Юридичний факультет
Кафедра фундаментальних юридичних дисциплін

СХВАЛЕНО
на засіданні науково-методичної
ради факультету
протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан юридичного факультету
Юридичний Стелла КЕЛЬБЯ/
_____ 2024 р.

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
«Сімейне та спадкове право»

Освітньо-професійна програма:	<u>Право</u>
Спеціальність:	<u>Право»</u>
Галузь знань:	<u>08 «Право»</u>
Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Факультет:	<u>Юридичний</u>
Мова навчання:	<u>Українська</u>
Розробник:	<u>Утехін Ігор Борисович, доцент кафедри фундаментальних юридичних дисциплін</u>
Профайл викладача	<u>http://bukuniver.edu.ua/university/faculties-and-departments/faculty-of-law/department-of-fundamental-legal-disciplines/</u>
E-mail:	<u>utehin.igor2017@gmail.com</u>
Консультації	<u>четвер з 10.00 до 16.00</u>

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна «Сімейне та спадкове право» є вибірковою складовою навчального плану підготовки фахівців першого (бакалавського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право», спеціальності «Право» в обсязі 120 годин, з яких для здобувачів денної форми навчання передбачено: лекцій – 22 год., практичних – 18 год., самостійної роботи – 80 год.; для здобувачів заочної форми передбачено: лекцій – 6 год., практичних – 2 год., самостійної роботи – 112 год. Навчальна дисципліна побудована згідно до вимог Європейської кредитно-Трансфертної системи (ECTS) і складається з 4 кредитів. Форма підсумкового контролю – залік.

«Сімейне та спадкове право» є дисципліна, яка спрямована на визначення сутності і місця двох важливих інститутів цивільного права України. Вивчення та аналіз сучасного цивільного законодавства у сфері регулювання сімейних та спадкових відносин є важливою складовою частиною розвитку сучасної правової держави.

Усе перелічене вимагає від здобувача освіти належного вивчення чинних положень актів цивільного законодавства України, практики його застосування, доктрини приватного права з врахуванням Європейського досвіду правового регулювання.

2. Мета і завдання дисципліни

Предметом вивчення дисципліни є суспільні відносини у сфері сім'ї, шлюбу та в наслідок смерті фізичної особи, які регулюються сімейним та спадковим правом.

Метою вивчення є формуванні знань у сфері як сімейних так і спадкових правовідносин, знання актів цивільного законодавства України, аналіз і стану сучасного позитивного права, пошуку шляхів удосконалення правового регулювання вітчизняного цивільного законодавства.

Основними цілями (завданнями) є вивчення основних понять, принципів, положень сімейного та спадкового права, визначення напрямків регулювання цих відносин, набуття навичок у роботі з потрібними нормативними актами, вміння у вирішенні практичних ситуацій у сфері сімейних та спадкових правовідносин.

Здобувачі повинні здобути знання щодо:

Основних положень доктрини цивільного права стосовно зазначених інститутів, Конституції України, міжнародних актів, Цивільного та сімейного кодексів України, підзаконних актів що стосуються сфери сімейних та спадкових відносин; предмету, принципів, системи, окремих положень інститутів.

Результати навчання за дисципліною. Здобувачі освіти отримують: вміння орієнтуватися в нормативних актах України щодо регулювання суспільних відносин у сфері сімейного та спадкового права; можливість аналізувати нормативну базу України; знаходити правові проблеми у сімейних та спадкових відносинах; теоретичні знання та вміння їх застосовувати при здійсненні практичної діяльності, зокрема у юридичній клініці університету.

3. Пререквізити.

Перед вивченням дисципліни студенти згідно до освітньої професійної програми пройшли вивчення дисциплін «Цивільне та сімейне право», Юридична деонтологія, «Теорія держави та права». Вони виступають фундаментом для вивчення навчальної дисципліни.

Під час вивчення дисципліни, відповідно до освітньої програми формуються наступні компетентності:

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння у професійній діяльності
- ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та телекомунікаційні технології.
- ЗК8. Здатність бути критичним та самокритичним

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- СК 3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи
- СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні до юридичного аналізу факти.
- СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції
- СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
- СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

Нормативний зміст результатів навчання:

- РН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел
- РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
- РН12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.
- РН 19. Пояснювати природу та зміст основних сучасних правових явищ і процесів
- РН22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

5. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Сімейне право

- Тема 1. Поняття і предмет сімейного права
- Тема 2. Шлюб за сімейним законодавством
- Тема 3. Поняття та випадки припинення шлюбу
- Тема 4. Батьківські права та обов'язки
- Тема 5. Умови стягнення аліментів на дітей
- Тема 6. Порядок усиновлення дітей – громадян України

Змістовний модуль 2. Спадкове право

- Тема 1. Загальні положення про спадкування
- Тема 2. Спадкування за заповітом та за законом.
- Тема 3. Здійснення права спадкування
- Тема 4. Оформлення права на спадщину
- Тема 5. Спадковий договір

6. Система контролю і оцінювання

Форми оцінювання здобувачів:

Поточне оцінювання: оцінювання здійснюється впродовж семестру шляхом запровадження навчально-методичного інструментарію з використанням активних методів і технологій організації навчального процесу, зокрема: тестові завдання, дебати, «мозкові штурми», доповіді, інші інтерактивні методи навчання.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті, за результатами виконання самостійних завдань, а також передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів з кожної теми.

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення результатів за період теоретичного навчання здобувачів на останньому за розкладом занятті. Основною формою підсумкового модульного контролю є контрольна робота.

Підсумковий модульний контроль проводиться у формі заліку .

Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ECES.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECES	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		Екзамен	Залік
90-100	A	Відмінно	Відмінно
82-89	B	Добре	Добре
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	Задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	Незадовільно
1-34	F		

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Сімейне та спадкове право»

Залік:

Поточний контроль (максимальна кількість балів)	Загальна максимальна кількість
--	--------------------------------

Модуль I	Модуль II	балів
50	50	100

Політика академічної доброчесності

Здобувач повинен ознайомитися і дотримуватися Положення про забезпечення академічної доброчесності у ПВНЗ «Буковинський університет», яке міститься у вільному доступі на офіційному сайті університету. Здобувач повинен виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових робіт та екзаменів заборонені. Користування мобільними пристроями допускається лише з дозволу викладача під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела. Використання можливостей штучного інтелекту може мати місце в обмеженому ряді випадків, у кожному разі із погодженням з викладачем.

Рекомендована література

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96вр>. (дата звернення: 04.09.2024).
2. Цивільний кодекс України: офіційний текст / Міністерство юстиції України. – К.: Юрінком інтер, 2003. – 464 с.; із наступними змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435>
3. Сімейний кодекс України. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 21-22. – Ст.135; з наступними змінами і доповненнями.
4. Закон України «Про авторське право і суміжні права» в редакції від 11.07.2001 р. //Юридичний вісник України. – 2001. – №34, 25-31 серпня. – С. 21-33.; зі змінами і доповненнями.
5. Про нотаріат: Закон України від 02 вересня 1993 р. № 3425-XII зі змінами. URL:
6. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text>
7. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: наказ Міністерства юстиції України 22 лютого 2012 р. № 296/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12#Text>звернення: 20.06.2024).
8. Про затвердження Порядку державної реєстрації заповітів і спадкових договорів у Спадковому реєстрі: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 травня 2011 р. №491. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/491-2011-%D0%BF#Text>
9. Про затвердження Положення про Спадковий реєстр: Наказ Міністерства юстиції України від 07 липня 2011 р. №1810/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0831-11>

10. Огляд практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду щодо розгляду справ у спорах, що виникають із спадкових правовідносин. Затверджено на нараді суддів Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду 25 листопада 2019 року. Київ, 2019. Вип. 4. 43 с. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/ogljad_KCS.pdf
11. Рішення Європейського суду з прав людини: захист прав людини і основоположних свобод в цивільному судочинстві (2022-2024). Журавльов Д.В та ін. 2024.

Основний

1. Цивільне право України. Загальна частина: підручник у 2-х кн. / за ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової. –4-е вид., доп. і перероб. К.: Юрінком Інтер, 2017. 976с.
2. Цивільне право України. Особлива частина: підручник у 2-х кн. / за ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової. –4-е вид., доп. і перероб. – К.: Юрінком Інтер, 2017. – 976с. – С. 8-28.
3. Цивільне право України: підручник : у 2 т. 1, Т. 2/ за заг. ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – Х.: Право, 2014.
4. Цивільне право України: Загальна частина, підручник./ за ред. проф. Шишки Р.Б. – К.: Ліра-К, 2020. – 660 с.
5. Цивільне право України: Особлива частина, підручник./ за ред. проф. Шишки Р.Б. – К.: Ліра-К, 2020. – 760 с.
6. Сімейне право України: підручник Т.В. Боднар, В.С. Гопанчук, О.В. Дзера та ін.; за заг. Ред. Т.В. Боднар та О.В. Дзери. К. 2023 . 520 с.
7. Аліменти. Законодавство. Коментар. Судова практика / під ред. О.В.Дзери К. 2020.
8. Шишка Р.Б. Спадкове право. Посібник. К. Ліра-К, 2021. 228 с.

Додатковий

1. Правова доктрина України у 5-т. Т.3: Доктрина приватного права / Н.С. Кузнецова, Є.О. Харитонов, Р.А. Майданик та ін.. За ред. Н.С. Кузнецової. – Х.: Право, 2013. – 780 с.
2. Майно і майнові права подружжя. Актуальне законодавство та судова практика. / В. Дрозд, О. Дрозд, Д. Журавльов К. 2021
3. Спасибо-Фатєєва І.В. Спадкове право крізь призму судової практики : монографія. Київ, Екус, 2022. 536с
4. Спадкове право: науково-практ. посіб./ за ред.. С.Я. Фурси К.2008. -(Нотаріат. Адвокатура. Суд) -982 с.
5. Савченко В.О. Принцип неприпустимості свавільного втручання у сферу особистого життя людини як прояв свободи волі. Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія «Право», (32) 2021. <https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/17816>

Інформаційні ресурси

(нормативна база, джерела Інтернет, адреси бібліотек тощо)

1. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws> - офіційний веб-портал Верховної Ради України.
2. <http://www.reyestr.court.gov.ua/> - Єдиний державний реєстр судових рішень.
3. <http://www.ligazakon.ua> - Портал Ліга Закон.
4. <http://www.nau.ua> - Професійна юридична система Мега-НАУ.
5. <http://pravo.ua> – Юридичний портал Pravo. Видавництво «Юридична практика».
6. <https://urist-ua.net/> - Юрист – UA – актуальні зразки договорів України та юридична допомога за українським законодавством.
7. <https://www.ilo.org/global/lang-en/index.htm> - Міжнародна організація праці.
8. <https://dsp.gov.ua/> - Державна служба України з питань праці.
9. <https://www.cuspu.edu.ua/ua/pro-biblioteku/novyny> - бібліотека ЦДПУ ім. В. Винниченка.

